

«Питання посилення кримінальної відповідальності за вчинення кримінально-караних діянь в сфері державної реєстрації прав на нерухоме майно»

З моменту прийняття Верховною Радою України Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення державної реєстрації прав на нерухоме майно та захисту прав власності» № 1666-VIII від 06.10.2016 було посилено адміністративну та кримінальну відповідальність за вчинення правопорушень та кримінально-караних діянь в сфері державної реєстрації прав на нерухоме майно з метою запобігання вчиненню протиправних діянь у даній сфері діяльності.

Слід зазначити, що кримінальна відповідальність є різновидом юридичної відповідальності, особливим елементом у механізмі кримінально-правового реагування держави стосовно особи, що вчинила злочин. Поняття "кримінальна відповідальність" законодавчо не визначено, тому в теорії кримінального права існують різні розуміння цього поняття. Найбільш обґрунтованим є визначення кримінальної відповідальності: як вимушеного зазнавання особою, яка вчинила злочин, державного осуду, а також передбачених Кримінальним кодексом України обмежень особистого, майнового або іншого характеру, що визначаються обвинувальним вироком суду і покладаються на винного спеціальними органами держави.

Що стосується кримінальної відповідальності за вчинення злочинів у сфері державної реєстрації прав на нерухоме майно, то вказаним вище Законом України посилено кримінальну відповідальність за такі злочини:

- захоплення цілісного майнового комплексу, його частини, або будівель, споруд, земельної ділянки, об'єктів будівництва, інших об'єктів та незаконне припинення, або обмеження діяльності в цих об'єктах та обмеження доступу до них за відсутності ознак вимагання (ч.1 ст.206 КК України);
- підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів державним реєстратором, суб'єктом державної реєстрації прав, особою, яка уповноважена на виконання функцій держави щодо реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, державним виконавцем, приватним виконавцем - штраф до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арешт на строк до шести місяців, або обмеження волі на строк до двох років (ч.1 ст.358 КК України);
- складання чи видача працівником юридичної особи незалежно від форми власності, який не є службовою особою, складання чи видача приватним підприємцем, аудитором, експертом, оцінювачем, адвокатом, нотаріусом, державним реєстратором, суб'єктом державної реєстрації прав, особою, яка уповноважена на виконання функцій держави щодо реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, державним виконавцем, приватним виконавцем або іншою особою, яка здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних чи адміністративних послуг, завідомо підроблених офіційних документів, які посвідчують певні факти, що мають юридичне значення або надають певні права чи звільняють від обов'язків,

підроблення з метою використання або збуту посвідчень, інших офіційних документів, що складені у визначеній законом формі та містять передбачені законом реквізити, виготовлення підроблених офіційних печаток, штампів чи бланків з метою їх збуту або їх збут чи збут завідомо підроблених офіційних документів, у тому числі особистих документів особи, - караються штрафом до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк від трьох до шести місяців, або обмеженням волі на строк до трьох років (ч.2 ст.358 КК України);

- зловживання своїми повноваженнями аудитором, нотаріусом, оцінювачем, іншою особою, яка не є державним службовцем, посадовою особою місцевого самоврядування, але здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, у тому числі послуг експерта, арбітражного керуючого, приватного виконавця, незалежного посередника, члена трудового арбітражу, третейського судді (під час виконання цих функцій), або державним реєстратором, суб'єктом державної реєстрації прав, державним виконавцем, приватним виконавцем з метою отримання неправомірної вигоди, якщо це завдало істотної шкоди охоронюваним законом правам або інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб, - карається обмеженням волі на строк до трьох років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до десяти років (ст.365-2 КК України).

Головний спеціаліст відділу взаємодії з
суб'єктами державної реєстрації та підвищення кваліфікації
Управління державної реєстрації Головного
територіального управління юстиції у Харківській області

Котляр Г.О.